

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Η ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΤΟ "ΆΛΛΟ" ΣΧΟΛΕΙΟ

Η αποστολή του Σχολείου - το άλλο Σχολείο

Γηράσκω αεί διδασκόμενος αλλά και «Όσον ζής φαίνου...»

Ο άνθρωπος της μεταβιομηχανικής εποχής θα χρειαστεί μια διαφορετική παιδεία από εκείνη που γνώρισε σε όλο τον 20ο αιώνα.

Έτσι εκτιμάται π.χ. ότι οι ανθρώπινες γνώσεις δεκαπλασιάζονται κάθε δέκα χρόνια και ότι το 80% των γνώσεων αυτών είναι στο μεταξύ απαξιωμένες.

Κατά τον ίδιο τρόπο εκτιμάται ότι στον 21ο αιώνα ο άνθρωπος θα αλλάξει 7 ή 8 φορές επάγγελμα, ώσπου να τερματίσει την επαγγελματική του σταδιοδρομία, ενώ σε όλο αυτό το διάστημα θα χρειαστεί να επιστρέφει ξανά και ξανά στο θρανίο για να ανανεώνει και να επικαιροποιεί τις γνώσεις του, διαφορετικά δεν θα μπορεί να παραμείνει ενεργό μέλος στην παραγωγή και την κοινωνία.

Οι αλλαγές αυτές θέτουν νέες απαιτήσεις στο σχολείο, που πρέπει να εφοδιάζει πλέον τους μαθητές του με διαφορετικές ικανότητες και να κρατά τους αυριανούς πολίτες σε μια διαρκή εγρήγορση.

Ποια η σημασία της **διαρκούς επικαιροποίησης** των γνώσεων των εκπαιδευτικών στη σύγχρονη κοινωνία:

Γνώσεις στα επί μέρους επιστημονικά αντικείμενα όσο και σε ζητήματα παιδαγωγικής και διδακτικής (π.χ. η κατανόηση του χαρακτήρα των μαθησιακών δυσκολιών μπορεί να συναρτηθεί με τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, την καλύτερη διαχείριση της τάξης και τη βελτίωση των μαθητών).

Η **δια βίου μάθηση** ως **βασικός μοχλός προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης**:

Θεσμοθετημένοι φορείς και τρόποι της δια βίου μάθησης:

Ο.Ε.Π.Ε.Κ, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Π.Ε.Κ., ΣΕΠΕΔ (Δ/νση Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπ/κών Δραστηριοτήτων), Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης(ΚΕ.Δ.ΕΚ.) πρωτοβουλίες Σχολικών Συμβούλων, εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας Εκπ/σης,

- Άτυποι φορείς εκπαίδευσης (Επιστημονικοί σύλλογοι, ιδρύματα, συγγραφικές και ερευνητικές ομάδες)

Ανάγκη επικαιροποίησης της γνώσης

λόγω

Αναδιάρθρωσης εκπαιδευτικού συστήματος

Αναστοχασμού του σκοπού των επιστημονικών – διδακτικών αντικειμένων

Εκσυγχρονισμού μεθόδων διδασκαλίας

για αφύπνιση – ενίσχυση της αυτοεκτίμησής μας,

Και ανατροφοδότηση του έργου μου

και των προσδοκιών από την καθημερινή μου συμβολή στην ολόπλευρη

ανάπτυξη των μαθητών μου

Άλλοι τρόποι αυτομόρφωσης των εκπαιδευτικών αλλά και μέθοδοι έρευνας και βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου:

- η έρευνα δράσης,
- η συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα (νέες τεχνολογίες), και σε διασχολικά Δίκτυα
- η μετεκπαίδευση, (μεταπτυχιακά – διατριβές – ανακοινώσεις – μελέτες)
- συγγραφικό – εκδοτικό έργο – αρθρογραφία σε επιστημονικά περιοδικά
- η εξ αποστάσεως εκπαίδευση – εξειδίκευση,
- Ι.Δ.ΕΚ.Ε, (Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων)
- Κ.Ε.Ε. (Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων)

Η αποστολή λοιπόν του Σχολείου

δεν περιορίζεται μόνο στη μετάδοση γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων στα πλαίσια του φιλελευθερισμού και της ανταγωνιστικής αγοράς, αλλά εκτείνεται και στην

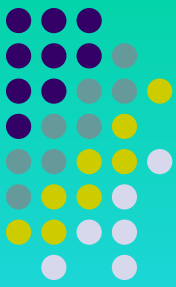
προσφορά ικανής ποσότητας και ποιότητας ανθρωπιστικής παιδείας, αποβλέποντας ταυτόχρονα στην κριτική και δημιουργική συμμετοχή του πολίτη στα κοινωνικά δρώμενα.

Η μέγιστη αυτή ανάγκη να αποφευχθεί η μονομέρεια από την οποία απειλείται η επιστήμη και η κοινωνία σήμερα, αποτελεί έναν ακόμη πρόσθετο λόγο, για να **μετασχηματισθεί το νοησιαρχικό σχολείο της μηχανιστικής μετάδοσης γνώσεων σε μικρή κοιτίδα παραγωγής και επεξεργασίας πολιτισμού και πολιτιστικών αξιών.**

Με τον τρόπο αυτό το σχολείο θα συμβάλει στη διαμόρφωση ενός **νέου πολίτη**, με μια διαφορετική πολιτική αγωγή και διαφορετική στάση απέναντι στον άνθρωπο και την κοινωνία.

Μπροστά σε αυτές τις σημαντικές δομικές αλλαγές και προκλήσεις, ο ρόλος που καλείται το σχολείο να διαδραματίσει γίνεται πολύ σημαντικός και πολυδιάστατος: Εκπαιδευτικός, πολιτιστικός, διαπολιτισμικός (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2001)

Μπορεί να αναδείξει το Δημόσιο Σχολείο καλές πρακτικές, μ' όλο τούτο τον καιρό κόντρα.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού σ' ένα τέτοιο πολυδύναμο σχολείο μπορεί να αποδειχθεί ότι είναι καθοριστικός, καθώς λειτουργεί ως συνεργάτης, καθοδηγητής, εκείνος που δημιουργεί και αξιοποιεί μαθησιακά περιβάλλοντα που συνδέουν την τάξη του και τους μαθητές του με τη ζωή της τοπικής και της ευρύτερης κοινότητας.

Σε αυτό το πνεύμα κινούνται μια σειρά από δράσεις που προωθούνται το σχολικό έτος 2010-11, αλλά και προγενέστερες:

Η Ευέλικτη Ζώνη,
που με την ελεύθερη θεματική της και την ενεργητική μεθοδολογία της επιδιώκει να αντισταθμίσει την ανελαστικότητα και τον πολυκερματισμό του παραδοσιακού σχολείου με **διαθεματικές προσεγγίσεις** που ευνοούν την ολιστική θεώρηση των πραγμάτων και **ενθαρρύνουν τον πειραματισμό,**
τη διαφοροποίηση, τη δημιουργικότητα, την πρωτοβουλία και τη φαντασία εκπαιδευτικών και μαθητών.

Το Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο

με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα – ΕΑΕΠ (800 Δημοτικά Σχολεία σε όλη την Ελλάδα), το οποίο εφαρμόζεται από φέτος και έχει στόχο τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης μέσα από την άμβλυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων, προς την κατεύθυνση των ίσων ευκαιριών και της ολιστικής προσέγγισης της γνώσης, (διαθεματικά) (με διδακτικές προσεγγίσεις σπειροειδούς μορφής: απλό- σύνθετο – γνωστό – άγνωστο με διαστάσεις – προεκτάσεις – εμπλουτίζοντας και δείχνοντας νέες εφαρμογές,)

καθώς και της ολόπλευρης ανάπτυξης της προσωπικότητας κάθε μαθητή.

Οι Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ)

είναι μια νέα δράση με στόχο την ανάδειξη του σχολείου ως εκπαιδευτικού πόλου έλξης σε περιοχές με αυξημένες εκπαιδευτικές ανάγκες, δηλαδή σε περιοχές που εμφανίζουν χαμηλούς οικονομικούς και εκπαιδευτικούς δείκτες, ώστε να μην υπάρχουν φραγμοί για την αποτελεσματική ένταξη των μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Επιδίωξη των ΖΕΠ είναι ένα σχολείο «ανοιχτό» προς την τοπική κοινωνία για διοργάνωση εκπαιδευτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δράσεων.

Όπως αναφέρεται για τις ΖΕΠ, «το σχολείο ανοίγει τις πόρτες του και γίνεται το επίκεντρο της γειτονιάς, πόλος αναζωογόνησης της περιοχής για να επιτύχει έργα με κοινωνικό αντίκτυπο και να αναδείξει το ανθρώπινο δυναμικό του».

- Θεωρείται λοιπόν αναγκαίο να προωθηθούν μέσα από τη δουλειά μας:
- **α. Η δημιουργία συνθηκών, ώστε ο μαθητής να αναπτύξει προσωπικότητα** με ισχυρή αυτοαντίληψη, συναισθηματική σταθερότητα, διαλεκτική ικανότητα και θετική διάθεση για συνεργασία και αυτενέργεια. Μια προσωπικότητα υπεύνη, δημοκρατική και ελεύθερη, με κοινωνικές και ανθρώπινες ευαισθησίες χωρίς θρησκευτικές και πολιτισμικές διακρίσεις.
- **β. Η δημιουργία συνθηκών ώστε κάθε άτομο να έχει τη δυνατότητα της διά βίου ανανέωσης δεξιοτήτων και γνώσεων** ώστε να ανταποκρίνεται στα συνεχώς μεταβαλλόμενα κοινωνικά, επιστημονικά και τεχνολογικά δεδομένα.
- **γ. Η καλλιέργεια της ικανότητας κάθε ατόμου για κριτική αντιμετώπιση των νέων τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας.**
- **δ. Η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής** παράλληλα με την αύξηση της ελευθερίας των ατόμων στην ιδιωτική και δημόσια ζωή.
- **ε. Η αποφυγή φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας** στην αναδύομενη **πολυπολιτισμική ευρωπαϊκή κοινωνία** με παράλληλη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας και των παραδοσιακών αξιών.
- Για την επιτυχή αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων κοινός σκοπός της ευρωπαϊκής εκπαίδευσης ορίστηκε
- **«η διαφύλαξη της δημοκρατικότητας του πολιτικού βίου, της ελευθερίας, της ανεξιθρησκίας, της αλληλεγγύης, της συλλογικότητας, του διεθνισμού, της δικαιοσύνης, του πολιτισμού, της εργασίας, της πνευματικής καλλιέργειας και της κοινωνικής συνοχής σε ανοιχτές κοινωνίες, στις οποίες τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αντικείμενο σεβασμού και από τις οποίες κανένα άτομο ή ομάδα δεν αποκλείεται» (ΥΠΕΠΘ- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο 2002).**

- Ο σκοπός αυτός πρέπει να αποτελεί το πλαίσιο για την ανάπτυξη της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής των ευρωπαϊκών χωρών, λαμβανομένου πάντοτε υπόψη ότι η εκπαίδευση κάθε χώρας διακρίνεται και καθορίζεται από τα στοιχεία εκείνα που ανταποκρίνονται στις εθνικές και άλλες ιδιαιτερότητες της κοινωνίας της.
- Μέσα σ' αυτό λοιπόν το πλαίσιο, πρέπει να ενταχθεί και το δικό μας εκπαιδευτικό σύστημα με τις κατάλληλες προσαρμογές που θα το καταστήσουν **περισσότερο ποιοτικό, περισσότερο δυναμικό, περισσότερο αποτελεσματικό**

*Το σχολείο ως πολυδύναμο εκπαιδευτικό και πολιτισμικό κέντρο
(δημοκρατικός και ενεργός πολίτης, Διαπολιτισμική εκπαίδευση, Ολοήμερο σχολείο,
Ευέλικτη Ζώνη κ.λπ).*

Κώστας Β. Γερογιάννης, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε. 3ης Ε .Π. Ν. Άρτας
Η αποστολή του Σχολείου - το άλλο Σχολείο